

3933 2. Beh. af Forsl. t. Finanslov f. Finantsaaret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876. 3934

som ikke ligger for helt, men jeg siger blot, at det ærede Medlem ikke havde Ret til at fremsætte de Yttringer, han fremkom med. Søvrigt skal jeg bemærke, at hele dette Angreb paa en enkelt Mand, som er Statslærer, og som har taget sig den gruelige Driftighed paa at udtale sig om statsretlige Spørgsmaal overensstemmende med, hvad der er hans Mening og Overbevisning, og hvad han har ment at kunne bevise og trostlig opfordrer Andre til at modbevise, er et mærkeligt Fingerpeg om, hvilke Løstænde vi ville kunne gaa indø, hvis Universitetet blev, som det ønskes fra det ærede Medlems og Meningsfællers Side, stillet blot for Fonds, hvorved det kan føre sin Eksistens. Det er et Vidnesbyrd om, hvilken Mand der vil komme til at herske, og hvilken Liberalitet, der vil blive viist mod de videnskabelige Ansøkers Udvikling. — Jeg skal nu tillade mig et Par Ord ligeoverfor den ærede Ordfører saavel som overfor Udvalgets Betænkningssubtalselse med Hensyn til den botaniske Have. Jeg kan ikke negte, at jeg er bleven noget forundret over, hvad den ærede Ordfører sagde idag, om, at man maatte have en sikker Forventning om, at den forrige Kultusminister, min nuværende ærede Sidemand (Hall), vilde have skrevet til at faae en Museumsbygning tilveiebragt i den botaniske Have, for den Sum som Finansudvalget ifjor havde foreslaaet, og som ogsaa blev bevilget ved Finantsloven. Det er ogsaa sagt i Betænkningen, sagt paa den særdeles majestætiske Maade, paa hvilken Betænkningen saa mange Steder udtrykker sig. Denne Betænkning er, hvad jeg vil sige i Forbigaaende, skrevet i en Tone, som jeg troer i en høj Grad afviger fra, hvad man i tidligere Aaringer har set, og i det Hele taget tør jeg vel sige, fra den Tone, hvori Betænkningerne over Lovene i Almindelighed ere holdte; man har vel det Spor allerede i de to foregaaende Aars Betænkninger, men nu er det naaet frem saavidt, at jeg tror, at Forholdet bliver lidet ønskeligt for en rolig Udvikling af Sagerne. Den Tone, som anslaaes, er snart majestætisk, snart haanlig, men altid udfordrende. Der siges nu: „Det denne Bevilling blev givet, havde man ventet, at Spørgsmaalet dermed var afgjort“ osv. Jeg maa imidlertid sige, at ifald man havde ventet dette, saa forekommer det mig at være meget letfindigt overfor den forfærdende Kultusministers høist bestemte Udtalelser. Naar man vil efterse, hvad den ærede Kultusminister sagde, og som findes i Rigsdags-tidenden Sp.

1747 ff, saa vil man se, at han med den mest overordentlige Bestemthed netop sagde, at det Sandsynlige vilde være, at der ingen Museumsbygning kunde komme for de 50,000 Rb., og at han ansaa dette for ugjærligt. Han siger saaledes: „Men naar man nu lader Sagen nøie undersøge og atter og atter lader den gennemgaa af Folk, der have den største Interesse i at faae Sagen frem paa en blot forsvarlig Maade, og disse sige: Det er umuligt, I kunne ikke faae en Museumsbygning for mindre end 72,000 Rb., saaledes som Priserne ere stegne, og der skal endda iagttages den alleryderste Sparommelighed, saa man maa indrømme, at Ministeren derved kommer i en noget eiendommelig Stilling. Det Gæste, der i denne Henseende kunde være noget til Lettelse for Ministeren, er, at man kan sige: Ja, saa kommer der slet ingen Bygning, og det er ganske vist dette, der bliver Tilfældet, naar man ikke faar den fornødne Sum.“ Ministeren siger senere: „Denne Fremstilling vil, antager jeg, udvise, at der ikke er nogenjomhelst Sandsynlighed for, at man vil kunne faae en Bygning til den Pris, hvis man vil fastholde sit Forslag om kun at bevilge 50,000 Rb.“ Og han siger endydermere: „Jeg betragter det som giuet, at jeg ikke begynder paa nogen Museumsbygning, medmindre jeg paa en bindende bestemt Maade faar Tilfagn om, at den kan faas for 50,000 Rb.“ Det forekommer mig, at disse Udtalelser ere saa klare og bestemte, at Udvalget aldeles ikke har nogen Grund til at rette nogen Bøvelsdelse imod Ministeren for, at han har skuffet dets Forventning om, at han vilde opføre en Museumsbygning for 50,000 Rb. Angaaende det Spørgsmaal, som det egentlig var min Hensigt at udtale mig om, da jeg begjærede Ordet, er der nu fremkommet saa mange Udtalelser fra forskjellige ærede Medlemmer, at det vil være overflødigt for mig at gaa ind paa den største Del af, hvad jeg ellers havde at sige, og jeg kan derfor fatte mig i større Korthed. Jeg kan ikke negte, at jeg beklager det Standpunkt, som den ærede Minister har indtaget i denne Sag, forsaavidt som han ikke har fulgt sine Præmisses ud i deres klare Konklusion. Det kan ikke betvivles, at den ærede Minister vilde have staaet klarere og stærkere, dersom han i Genhold til sine egne Præmisses havde foreslaaet at lade Universitetets Understud dækkes af Staten. Han vilde derved have haavt en udmærket klar Retgrund at staa paa. Det vilde da ikke have frembudt sig nogen Indvending